

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

AFGANİSTAN ÜLKE RAPORU

Dış Ticaret Müdürlüğü
Ocak 2024

İÇİNDEKİLER

GENEL BİLGİLER	3
1.1.1. Coğrafi Konum.....	3
1.1.2. Doğal Kaynaklar.....	3
1.1.3. Genel Ekonomik Durum	4
SEKTÖRLER	5
2.1. SEKTÖRLER.....	5
2.1.1. Tarım ve Hayvancılık.....	5
2.1.2. Tohumculuk.....	6
DIŞ TİCARET	7
3.1. DIŞ TİCARET.....	7
3.1.1. Genel Durum	7
3.1.2. Başlıca Ürünler İtibariyle Afganistan İhracatı (Bin Dolar).....	7
3.1.3. Başlıca Ürünler İtibariyle Afganistan İthalatı (Bin Dolar).....	8
3.1.4. Başlıca Ülkeler İtibariyle Afganistan İhracatı (Bin Dolar).....	9
3.1.5. Başlıca Ülkeler İtibariyle Afganistan İthalatı (Bin Dolar).....	9
TÜRKİYE İLE TİCARET	10
4.1. TÜRKİYE İLE TİCARET.....	10
4.1.1. Türkiye'nin Afganistan İhracatında Başlıca Ürünler (TUİK).....	10
4.1.2. Türkiye'nin Afganistan İthalatında Başlıca Ürünler (TUİK).....	11
KONYA İLE TİCARET	11
5.1. KONYA İLE TİCARETİ.....	11
5.1.1. Konya – Afganistan 2022 Yılı İhracat Kalemleri	11
5.1.2. Konya – Afganistan 2022 Yılı İthalat Kalemleri	12
5.1.3. Afganistan -Konya Yıllara Göre İthalat / İhracat Rakamları (Dolar)	12

1.1. GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	Afganistan İslam Cumhuriyeti
Başkenti	Kabil
Bağımsızlık Tarihi	19 Ağustos 1919
Yönetim Biçimi	Başkanlık Tipi Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Eşref Gani (29 Eylül 2014)
Resmi Dil	%50 Dari, ve %35 Peştü (resmi), %11 Türki diller
Din	%99 Müslüman (%80-85 Sünni, %15-19 Şii) %1 Diğer
Yüzölçümü	647.500 km ²
Nüfus	33,332,025 (2018 tahmini)
Yaş Ortalaması / Ortalama Ömür	18,6 yaş / 51,3 yaş
Etnik Yapı*	Paştun (%40) (Fars kökenli), Tacik (%24), Hazara (%15), Özbek (%11)
Ülkedeki Türk Nüfusu	3865 (Konsolosluk Rakamları)
Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar	ECO, ESCAP, IDB, ILO, IMF, OIC, UN, UNCTAD, UNESCO, WHO, WMO, WTO
Afganistandaki Temsilciliklerimiz	Büyükelçi Oğuzhan ERTUĞRUL Ticaret Müşaviri Caner BOZAT
Afganistanın Ülkemizdeki Temsilcileri	Ankara Büyükelçisi AMIR MOHAMMAD RAHİM
KEK Eşbaşkanları	Türkiye Kanadı: İçişleri Bakanı Süleyman Soylu Afgan Kanadı: Finans Bakanı Abdul Hadi Arghandiwal
İş Konseyi Eşbaşkanı	Türk Kanadı: Süleyman CİLİV (77 İnşaat ve Taahhüt A.Ş.)

1.1.1. Coğrafi Konum

Afganistan, Asya'da denize sınırı olmayan bir ülkedir. Doğu ve güneyde Pakistan, batıda İran, kuzeyde Türkmenistan, Özbekistan ve Tacikistan, doğuda da ufak bir sınırla Çin ile çevrilidir. Afganistan Çin ve Hindistan'ı birbirine bağlayan enerji koridoru üzerinde bulunan stratejik bir konumdadır. Orta Asya ve Güney Asya'nın ortasında bulunmaktadır ve bu iki çok önemli Asya coğrafyanın köprüsü konumunu taşımaktadır. Öte yandan İran gibi Orta Doğu ülkesiyle de sınırı bulunmaktadır. Afganistan iklim olarak yılda dört mevsimi yaşamaktadır. Yüksek dağlı bölgeler, ormanlık alanlar ve su kaynağının fazla olması onu diğer komşularından ayırmaktadır. Afganistan genelinde sert bozkır iklimi hâkimdir. Yazları sıcak ve kurak geçen topraklarda kışlar ise şiddetli derecede soğuk ve kar yağışlıdır. Ülke geneli kış boyunca beyaz örtü altındadır. Afganistan'ın yazları sıcak ve uzun, kışları ise soğuk bir iklimi vardır. Yağışlar genellikle Kasım ve Nisan ayları arasında kar ve yağmur şeklinde görülür.

1.1.2. Doğal Kaynaklar

Afganistan doğal kaynaklar açısından zengin yataklara sahip olup petrol, doğalgaz ve kömür gibi enerji mineralleri, bakır, demir, altın, tuz, gibi değerli ve yarı değerli madenler, cam, seramik, inşaat, kimya ve gübre sanayiinde kullanılan madenler, çimento yapımında kullanılan klinker, kireç taşı ve kil ile mermer yataklarına sahiptir. Ayrıca su, Afganistan'ın en değerli doğal kaynağıdır.

Afganların büyük çoğunluğu, sağlıklı içilebilir suya ulaşmamaktadır. Bununla beraber, çevre temizliğinin yetersizliği, halk sağlığını ciddi biçimde etkilemektedir. Afganistan'ın bir çok bölgesinde çölleşme artmaktadır. Geçmiş yıllardaki şiddetli kuraklık ve savaşın olumsuz etkisi doğal kaynaklar üzerine negatif etkilere neden olmuş ve çöller genişlemiştir.

1.1.3. Genel Ekonomik Durum

	2018	*2019	*2020	*2021	*2022	*2023	*2024
GSYİH(Cari Fiyatlar milyar \$)	19,6	18,7	18,9	20,0	21,5	23,2	25,2
GSYİHbüyüme(Sabit Fiyatlar -%)	2,7	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5
Kişi Başına DüşenGSYİH	545	513	510	533	566	603	645
TüketiciFiyat Enflasyonu(ort,%)	0,6	2,6	4,5	4,8	5,0	5,0	5,0
Nüfus(milyon)	36,0	36,5	37,0	37,5	38,0	38,5	39,1
Cariİşlemler Dengesi (milyar \$)	1,8	0,38	0,03	-0,02	-0,13	-0,31	-0,40

Kaynak:IMF *:Tahmini

Afganistan ekonomisi, tarıma ve hayvancılığa (koyun ve keçi yetiştirmeye) bağlıdır. 15 milyonluk çalışabilir nüfusa sahiptir. İşgücünün sektörlere göre dağılımında tarım %80, endüstri %10, hizmetler sektörü ise yine %10'luk bir paya sahiptir. Endüstri ağırlıklı olarak küçük çapta tekstil, sabun, mobilya, ayakkabı, gübre, çimento; el yapımı halılar; doğal gaz, yağ, kömür, bakır işletmelerine dayanmaktadır.

Ekonomisi dış mali yardıma bağlı olan Afganistan'ın, temel ekonomik politikası, dış yardım ve yabancı yatırım sağlanması üzerine kurulmuştur. Yatırımlar ve dış mali yardımın en verimli şekilde kullanılarak özel sektörün büyümesi ve gelişmesi amaçlanmaktadır.

Mevcut koşullar altında Afganistan merkezi hükümetinin ülkenin yeniden inşa edilmesine yönelik olarak harcayabileceği herhangi bir fonu bulunmadığından, kısa ve orta vadede, ülkenin yeniden yapılanması batılı ülkelerin özellikle ABD'nin ülkeye yapacağı dış yardımlara bağlıdır.

Afganistan ekonomisi, topraklarının sadece %15'i ekilebilir olmasına rağmen, ağırlıklı olarak tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Tarımın yanı sıra ekonomi yabancı yardım ve ağırlıklı olarak komşu ülkelerle gerçekleştirilen ticarete dayanmaktadır.

Afganistan'ın coğrafi konumu nedeniyle Çin ve Hindistan'ı birbirine bağlayan enerji koridoru üzerinde bulunmaktadır.

Bu konumu nedeniyle gerek İran ve Türkmenistan ile 500 Milyar USD'lik enerji anlaşmaları bulunan Çin, Hindistan ve Pakistan'ın, gerekse bu enerji koridorunun kontrolünü anılan ülkelere bırakmak istemeyen ABD'nin, ülke üzerinde zaman zaman çatışan zaman zaman ise çakışan ekonomik ve siyasi çıkarları vardır.

SEKTÖRLER

2.1. SEKTÖRLER

2.1.1. Tarım ve Hayvancılık

Tarım faaliyetleri, Afgan nüfusunun en önemli geçim kaynağıdır. Ülkenin GSYİH'nın yaklaşık %30'u tarımsal üretim kaynaklı olup halkın %85'i geçimini tarımdan kazanmaktadır. Tarımsal üretimin önemli kısmı, buğday başta olmak üzere, daha çok yurtiçi tüketime yönelik üretilen tahıllardan oluşmaktadır.

Afganistan'da tarımsal üretim, hemen hemen tamamen ürünün ihtiyacı olan suyu sağlayan eriyen kar suları ile bahar yağmurlarına dayanmaktadır. Ülkede sulanabilir arazinin 1980'lerden günümüze yaklaşık olarak

% 60 oranında azaldığı tahmin edilmekte olup ülke tarım ürünlerinde kendi kendine yeter bir ülkeden önemli bir tahıl, meyve ve sebze ithalatçısı ülke haline gelmiştir.

Diğer taraftan iklim olarak iyi olan yıllarda bile, Afganistan tarımda kendi kendine yeterli bir ülke değildir ve yurtiçi ihtiyaçlarını karşılamak için gıda ithal etmesi veya gıda yardımı alması gerekmektedir. Tarımsal üretim son derece ilkel koşullarda yapılmakta ve iklim koşullarından büyük ölçüde etkilenmektedir.

Afganistan ilkel yöntemlerin de etkisi ile tarımda kendine yeten bir ülke değildir ve yurtiçi ihtiyaçlarını karşılamak için gıda ithal etmesi ve gıda yardımı alması gerekmektedir. Ülkede birçok tarımsal ürün üretilmesine karşın, bu ürünleri işleyecek yeterli tesis bulunmadığından ilgili ürünler verimli olarak kullanılamamakta, saklama tesisleri bulunmadığından ise mevsimi dışında aynı ürünler tekrardan ithal 1979 yılından sonra SSCB'ye karşı sürdürülen savaş ve bunu takip eden iç savaş, Pakistan ve İran'a mülteci akınına yol açmıştır. Bu durum da, tarımsal üretimi olumsuz yönde etkilemiştir. 1978 yılından beri, sulanabilir arazi yaklaşık olarak % 60 oranında azalmış ve ülkeyi tarım ürünlerinde kendi kendine yeter bir ülkeden önemli bir tahıl, meyve ve sebze ithalatçısı ülke haline getirmiştir.

Buğday, Afganistan'ın toplam tahıl tüketiminin % 80'den fazlasını oluşturan en temel tarım ürünüdür. Ülkede yetişen diğer önemli tarım ürünleri ise, pirinç, mısır, arpadan oluşturmakta ve ayrıca bakliyat, patates, soğan ve karpuz, kavun, kayısı, nar ve üzüm gibi meyve ve sebzeler, hem yurtiçi tüketim hem de ihracat amacıyla üretilmektedir. Bununla birlikte; afyon üretimi de birçok Afgan vatandaşı için gelir kaynağı haline gelmiş durumdadır. Esas olarak fıstık, kuru kayısı, kuru üzüm, ceviz ve bademden oluşan kuru yemiş ihracatı, önemli yabancı döviz kaynakları arasında yer almaya devam etmektedir. Buna rağmen, söz konusu ihracat, Afgan kuru yemiş ihracatının dünyadaki pazar payının % 60'ını oluşturduğu 1980 yıllarındaki seviyesinden oldukça uzaktır.

Ülkenin yaş meyve sebze ihracatının toplam tarım ürünlerin içerisindeki oranı % 6 civarındadır. Ülkede soğuk ve kuru hava depoları ya da gıda işlemeye yönelik tesisler oldukça sınırlı sayıdadır.

Tarımsal ürünler Afganistan'ın ihracatında da en büyük payı elde etmekte, Hindistan ve Pakistan en önemli ihracat pazarları olarak gelmektedir.

Afganistan'da tarım ve hayvancılık genel itibariyle ilkel metodlarla yapılmakta olup, ülkede gıda işleme tesisi, soğuk hava deposu ve mezbahane eksikliği bulunmaktadır. Afganistan'da üretimi yapılan bazı meyveler yaş olarak Hindistan ve Pakistan gibi çevre ülkelerine ihraç edilmekte olup bu ürünlerin işlenerek daha fazla katma değer ile ihraç edilmesi bu alanda yapılacak yatırımlar ile mümkün olabilecektir. Ayrıca, Afganistan'da hayvancılık konusunda potansiyel bulunmasına rağmen, yeterli bilimsel ve teknik destek olmadığından ve aşılama yapılamadığından verim düşük kalmaktadır.

Afganistan tarım alanında bakir bir ülke olup, ülkemizin tarım alanında sahip olduğu tecrübeyi Afganistan'a aktarması halinde, hem Afgan halkının geçimini desteklemiş, hem de ülkemizin daha sağlıklı ürün ithal etme imkanının olacağı düşünülmektedir. Ancak, planlanacak projelerin uygulanması için, projenin takibi ve koordinasyonu konusunda görevli yeteri kadar Türk uzmanının Afganistan Tarım Bakanlığında üst seviyede danışman olarak görev yapması yerinde olacaktır.

Afganistan'ın önemli bir meyve üreticisi olması nedeniyle, ülkemizin meyve ve sebze komisyoncuları ile meyve suyu işletmecilerinin, Afgan çiftçilerine tecrübelerini aktararak destek olabilecekleri düşünülmektedir. Bu çerçevede, ülkemizin gıda sektöründe faaliyet gösteren firmalarının, soğuk hava depoları kurmaları ve işletmeleri ile gıda işlenmesi ile ilgili makine ve teçhizat temini ve tecrübelerini paylaşmaları konusunda Afgan firmaları ile işbirliği yapılabilmesi mümkün görülmektedir. Diğer taraftan, Afganistan'da üretimi yapılan bazı meyveler yaş olarak Hindistan ve Pakistan gibi çevre ülkelerine ihraç edilmekte olup bu ürünlerin işlenerek daha fazla katma değer ile ihraç edilmesi bu alanda yapılacak yatırımlar ile mümkün olabilecektir.

2.1.2. Tohumculuk

Afganistan ile 2018 yılı içerisinde 86.291 dolar tohum ihracatımız ve 41.675 dolarlık da tohum ithalatımız bulunmaktadır. 2019 yılında ise 168 milyon dolarlık tohum ihracatımız içerisinde Afganistan ile tohum ihracatımız bir önceki yılın neredeyse %10'una kadar gerileyerek 8.640 dolar olarak gerçekleşmiştir. İthalatımız ise kenevir tohumu ithalatı ile 326.913 dolar seviyesine ulaşmıştır.

Afganistan İle Tohum Ticaretimizde Başlıca Kalemler: Kenevir, domates, hıyar, kavun, karpuz ve kabak tohumlarıdır.

DIŞ TİCARET

3.1. DIŞ TİCARET

3.1.1. Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti (Bin Dolar)

Yıllar	2015	2016	2017	2018	2019
İhracat	571.405	596.455	831.927	875.241	863.833
İthalat	7.722.865	6.534.140	7.792.600	7.406.590	6.776.781

Kaynak: Trademap

3.1.2. Başlıca Ürünler İtibariyle Afganistan İhracatı (Bin Dolar)

Ürünler	2019 Yılı
Tüm ürünler	863.833
Yenilebilir meyve ve kuruyemişler; narenciye veya kavun kabuğu	386.330
Lac; sakızlar, reçineler ve diğer bitkisel özler ve özler	115.057
Yenilebilir sebzeler ve bazı kök ve yumrular	80.692
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler	69.550
Kahve, çay, maté ve baharatlar	56.234
Yağlı tohumlar ve yağlı meyveler; çeşitli tahıllar, tohumlar ve meyveler	43.253
Pamuk	27.511
Halılar ve diğer tekstil yer kaplamaları	24.890
Tuz; kükürt; topraklar ve taş; sıva malzemeleri, kireç ve çimento	19.003
Hububat	8.778
Ham postlar ve deriler (kürkler hariç) ve deri	7.972
Kurşun ve kurşundan eşya	7.007
Yün, ince veya kaba hayvan kılı; at kılından iplik ve dokuma kumaş	5.635
Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan hayvansal menşeli ürünler	4.330
Sebze, meyve, sert kabuklu yemişler veya bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	1.842
İçecekler, alkollü içkiler ve sirke	660
Gübreler	659
Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler; soğanlar, kökler ve benzerleri; kesme çiçekler ve süs yaprakları	646
Özel dokuma kumaşlar; püsküllü tekstil kumaşları; dantel; halılar; abartı; nakış	589
İpek	486
Gıda endüstrisinden kaynaklanan kalıntılar ve atıklar; hazırlanmış hayvan yemi	423
Kakao ve kakao preparatları	421
Albüminoidal maddeler; değiştirilmiş nişastalar; yapıştırıcılar; enzimler	328
Hazırlanmış kuş tüyleri ve kuş tüyü ve kuş tüyünden veya kuş tüyünden eşya	281

Kaynak: Trademap

3.1.3. Başlıca Ürünler İtibariyle Afganistan İthalatı (Bin Dolar)

Ürünler	2019 Yılı
Tüm ürünler	6.776.781
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler	1.079.942
Değirmencilik sektörünün ürünleri; malt; nişastalar; inülin; buğday gluteni	591.707
Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri	450.269
Taş, alçı, çimento, asbest, mika veya benzeri malzemelerden eşyalar	390.548
Diğer bitkisel tekstil lifleri; kağıt ipliği ve kağıt ipliğinden dokunmuş kumaşlar	358.928
Optik, fotografik, sinematografik, ölçüm, kontrol, hassas, tıbbi veya cerrahi	315.299
Elektrikli makine ve teçhizat ve bunların parçaları; ses kaydediciler ve çoğaltıcılar	303.302
Demir ve çelik	242.705
Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki taşıtlar ve bunların parça ve aksesuarları	234.555
Şekerler ve şekerlemeler	227.405
Hububat	187.718
Kauçuk ve kauçuktan eşya	186.052
Kahve, çay, maté ve baharatlar	136.970
Kağıt ve karton; kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	132.102
Gübreler	127.494
Plastikler ve plastiklerden eşyalar	114.448
Ahşap ve ahşap eşyalar; odun kömürü	108.261
Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	108.155
Yenilebilir sebzeler ve bazı kök ve yumrular	103.290
Süt ürünleri; kuş yumurtaları; doğal bal; başka yerde sınıflandırılmamış yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	81.448
Eczacılıkla ilgili ürünler	80.863
Özel dokuma kumaşlar; püsküllü tekstil kumaşları; dantel; halılar; abartı; nakış	79.716
Tütün ve işlenmiş tütün ikameleri; Nikotin içersin içermesin ürünler	78.680
Demir veya çelikten eşyalar	77.998
Başka yerde belirtilmeyen mallar	72.624
Yenilebilir meyve ve kuruyemişler; narenciye veya kavun kabuğu	69.233
Adi metallere çeşitli eşya	68.987
Yağlı tohumlar ve yağlı meyveler; çeşitli tahıllar, tohumlar ve meyveler	68.911

Kaynak: Trademap

3.1.4. Başlıca Ülkeler İtibariyle Afganistan İhracatı (Bin Dolar)

Ülkeler	2019 Yılı
Dünya	863.833
Hindistan	410.133
Pakistan	298.044
Çin	31.002
Türkiye	25.112
BAE	23.549
İran	14.620
Irak	14.500
Almanya	11.704
Suudi Arabistan	9.382

Kaynak: Trademap

3.1.5. Başlıca Ülkeler İtibariyle Afganistan İthalatı (Bin Dolar)

Ülke	2019 Yılı
İran	1.247.102
Çin	1.156.686
Pakistan	1.058.013
Kazakistan	514.608
Özbekistan	428.043
Türkmenistan	410.033
Hindistan	404.915
Malezya	319.982
Japonya	201.198
Rusya Federasyonu	162.796
BAE	130.136
Tacikistan	119.139
Almanya	75.819
Vietnam	71.985
Kore Cumhuriyeti	66.133
Türkiye	66.032

Kaynak: Trademap

TÜRKİYE İLE TİCARET

4.1. TÜRKİYE İLE TİCARET

Yıllar	2020	2021	2022
İhracat	191.490.597	220.026.280	235.652.032
İthalat	11.176.351	14.083.004	29.355.466

Kaynak: TUİK

4.1.1. Türkiye'nin Afganistan İhracatında Başlıca Ürünler

Fasıl adı	İhracat Dolar
Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar	47.425.017
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	27.187.485
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	20.690.168
Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	12.475.396
Eczacılık ürünleri	10.893.535
Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları	10.864.966
Plastikler ve mamulleri	10.675.315
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	10.520.264
Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar	9.769.234
Kauçuk ve kauçuktan eşya	7.311.308
Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	6.709.378
Tütün ve tütün yerine geçen işlenmiş maddeler	5.314.829
Organik kimyasal ürünler	4.573.717
Uçucu yağlar ve rezinoitler, parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları	4.482.875
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	3.209.287
Örme giyim eşyası ve aksesuarı	3.044.439
Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülusalalar, tanenler, boyalar, pigmentler, vernikler, macunlar, mürekkepler, vb.	2.873.569
Odun veya diğer lifli selülozik maddelerin hamurları, geri kazanılmış kağıt veya karton (döküntü, kırıntı ve hurdalar)	2.703.707
Kakao ve kakao müstahzarları	2.670.137
Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	2.404.029
Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	1.922.279

Kaynak: TUİK

4.1.2. Türkiye'nin Afganistan İthalatında Başlıca Ürünler

Fasıl adı	İthalat Dolar
Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	12.832.047
Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	5.658.386
Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler	5.273.065
Diğer hayvansal menşeli ürünler (kıl, kemik, boynuz, fildişi, mercan, bağırsak, vb.)	1.518.554
Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları	944.614
Kahve, çay, paraguay çayı ve baharat	912.708
Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	893.065
Kurşun ve kurşundan eşya	606.954
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	339.402
Örölmeye elverişli bitkisel maddeler, tarifinin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler	331.701
Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	25.101
Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	9.299
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	4.264
Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	1.281

Kaynak: TÜİK

KONYA İLE TİCARET

5.1. KONYA İLE TİCARETİ

5.1.1. Konya – Afganistan 2022 Yılı İhracat Kalemleri

Ürün Adı	Bin Dolar
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	1.951.271
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	1.086.349
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	401.034
Eczacılık ürünleri	188.666
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	96.504
Kakao ve kakao müstahzarları	54.155
Şeker ve şeker mamulleri	42.564
Plastikler ve mamulleri	31.217
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	22.996
Demir veya çelikten eşya	

	17.298
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları,aksam-parça-aksesuarı	13.858
Kauçuk ve kauçuktan eşya	12.096
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	5.365
Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	1.678
Taş, alçı, çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya	1.099
Adi metallerden çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	80
Çeşitli mamul eşya (hijyenik havlu, bebek bezi, kalem, çakmak, fermuar, fırça vb.)	27
Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar,bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	20
Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	15
Örme giyim eşyası ve aksesuarı	10
Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	10
Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.)	5

Kaynak:TÜİK

5.1.2.Konya – Afganistan 2022 Yılı İthalat Kalemleri

2022 yılı içerisinde TÜİK 2022 kayıtlarına göre Afganistan'dan ithalat yapılmamıştır.

5.1.3. Afganistan -Konya Yıllara Göre İthalat / İhracat Rakamları (Dolar)

Dolar	2019	2020	2021	2022	2023
İhracat	4.134.786	6.891.315	5.129.227	3.926.317	3.468.835
İthalat	-----	-----	-----	-----	-----

Kaynak:TUİK